

London-Fokváros oda-vissza 5 nap 17 óra

Clouston és Green angol repülők rekord-repülése.

LONDON, nov. 20.

Clouston és Kirby Green angol repülők a Fokföldről jövet délután 3 óra 22 perkor (greenwichi idő) megérkeztek a croydoni repülőtérre és ezzel befejezték London és Fokváros közötti rekordrepülésüket.

A két angol repülő a london-fokvárosi utat egy nap 21 óra és 3 perc alatt tette meg, míg Amy Mollison angol repülőnő rekordja ugyanezen az úton három nap hat óra és huszonnyolc perc volt. Visszafelé az utat Fokvárosból Londonba két nap, kilenc óra és huszonkét perc alatt tették meg, míg Brooks eddigi rekordja ezen az útvonalon négy nap két óra és husz perc volt.

Clouston és Kirby Green angol repülők az utat London és Fokváros, valamint Fokváros és London között összesen öt nap tizenhét óra és huszonnyolc perc alatt tették. Brooks repülő ugyanezt az utat tíz nap kilenc óra és huszonhárom perc alatt tette meg.

A MANSz a faluért

Kérelem a falvak és tanyák vezető asszonyaihoz

A falvak és tanyák milliányi népe ma is emberfeletti hősiességgel vívja örök harcát a nemzet jobb holnapjéért. Ez a küzdelem egyet jelent a magyarság történelmi küldetésével, amely vezető szerepet jelölt ki nemzetünknek a Duna-medencében. Éppen ezért senki sem nézheti tétlenül azt a csodálatos erőfeszítést és áldozatvállalást, amellyel a föld népe, a nemzet törzsét alkotó parasztság szembeszáll az országromlás sötét kísérteteivel.

A búzatermő rónák, a sírfeliratok, a pecsétes okmányok és királyi levelek ezer és ezer dalt, legendát, történetet őriznek a hajdani magyar nők égbe ragyogó tetteiről, amelyekkel a nagy megpróbáltatások századaiban szívükhöz ölelték a sajnárgatott ország sorsüldözött, elárvult fiait. A mai válságos idők kötelességünké teszik, hogy követve a régi, dicsőséges nevű asszonyok s elsősorban *Tormay Cecile* példamutatását, mi is teljesítsük történelmi hivatásunkat.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége arra kéri a falvak és tanyák vezető asszonyait, nyújtsák ki testvéri kezüket a magyar föld tengernyi gonddal küzdő népe felé. Ne engedjék, hogy az életküzdelmek reménytelensége a meghasonlás mélysége felé sodorja testvéreink milliót. Mint a nép hivatott vezetői és nevelői, gyűjtsék maguk köré a falvak és tanyák asszonyait és leányait. Legyenek segítségükre az egyre súlyosodó életkérdések megoldásában és a világnézeti tájékozódásban. Vigyék el hozzájuk a szabadító ígét és a megváltó cselekedeteket.

Kérjük Asszonytestvéreinket, teremtsék meg minden községben a vezető asszonyok áldozatos összefogását s építő hazaszereték tisztánlátásával felismerve a falu, tanya jellegzetes hiányait, fogjanak hozzá azok tapintatos és fokozatos gyógyításához. Tevékenységük minél nagyobb sikere érdekében nyerjék meg az egyházak, a közigazgatás, a kultúrintézmények, a nemzeti alapon álló egyesületek jóindulatát s velük összhangban, tetteikben nyilvánuló szolgálataikkal igyekezzenek a falu népét átsegíteni az élet naposabb oldalaira.

Kérjük Asszonytestvéreinket, hogy a helyi viszonyokat figyelembe véve, mindenütt a legfájóbb bajok gyógyítására összpontosítsák erejüket. Küzdjenek

a családi élet bomlása és az egyke, a vallási és politikai tévutak, a pusztító népbetegségek, a nyomor és a munkátlanság ellen.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tudatában van, hogy a tanyák és falvak népet sorvasztó hiányok és betegségek nem orvosolhatók máról-holnapra. A feladatok, amelyek elének tornyosulnak, sokszorosan meghaladják a hazaszerető magyar asszonyok erejét és képességeit. Mindamelllett, ha a legszerűbb eszközökkel is, kezdjék meg a mentő és építő tevékenységet, hogy a jobb jövő felé egyengetve mindnyájunk útját, a magyar nép valamennyi rétege egymásra találhasson a keresztény és nemzeti gondolat testvéri közönységében. S bizonyos, hogy a falvak, tanyák ajkán és emlékezetében örökké fognak élni mindazok, akik osztoznak velük az áldozatvállalásban.

A világhelyzet bizonytalansága és a romboló eszmearamlatok járványa nem ismer

országhatárokat. Egy pillanatra sem hagyhatjuk el őrhelyeinket, mert nem tudni, hogy a tragikus feszültségű napok és a történelmi események kiszámíthatatlan fordulatait mit tartogatnak az ország számára. Ezért ismételtel kérjük, vigyék teljességükbe a község vezető asszonyainak összefogását,

tegyenek hitvallást a hazaszeretet csodátévő erejéről, s öleljék magukhoz a magyar föld asszonyait és leányait.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országos elnöksége nevében:

Ráday Gedeonné grófné s. k.

Szent-Györgyi professzor a tudós, a pedagógus, az ember

Beszélgetés az első Nobel-díjas magyar professzorral

Egy esztendővel ezelőtt napvilágot látott „A Nobel-díjas orvosok élete és munkásságáról” írott könyvem, utolsó bekezdését a következő mondattal fejeztem be: „A magyar orvosi kar sok eredménnyel veszi ki részét a kutatás munkájából és nem irreális az a kívánság, hogy a könyv egy jövőbeli kiadása már magyar Nobel-díjas orvos életrajzáról és munkásságáról számolhasson be”.

Az idén a Nobel-bizottság a szokottnál valamivel korábban döntött az orvosi Nobel-díj odaítéléséről és így egészen meglepetésszerűen ért okt. 28-án este a B. H. szerkesztőségének a telefonérintése, hogy írjak cikket a lap számára Szent-Györgyi Albertről, mert ő nyerte el az idei orvosi Nobel-díjat. Könyvem új kiadását valóban kiegészíthettem tehát egy illusztris magyar Nobel-díjas orvos életrajzával.

Még aznap este levélben fordultam Szent-Györgyi professzorhoz és adatokat kértem életrajza megírásához. E kezdeményezés későbbi következménye volt az, hogy az elmúlt vasárnap este megszólalt lakásomon a telefon és Szent-Györgyi professzor tudatta velem, hogy a róla írt fejezetet álcólvassa, személyesen öhajtja arra észrevételeit megtenni és keressem fel apósának, Demény Károly ny. államtitkárnak Napos-úti villájában.

Szent-Györgyi professzor, feleségének, legmeghittőbb tudományos munkatársának a társaságában fogadt. Az első percekben arra gondoltam, hogy mennyivel könyvebb dolog volt tavaly Dale és Loewy professzorokkal levélváltással megbeszélni pályafutásuk kérdéseit, mint így szemben ülve az első magyar Nobel-díjossal, élőszóban várni véleményét és megjegyzéseit az ő munkásságáról írt ismertetésről, a róla írt jellemzésről... Ez a pillanatnyi szorongás azonban nyomban eltűnt, amint Szent-Györgyi professzor beszélni kezdett. Meleg, megnyerő egyénisége percek alatt kibontakozott és arra gondoltam: ilyen professzornál még szigorlatozni is öröm lehet.

Elkeinte, amikor megemlékeztem szegedi származásomat, Szegedről esett néhány szó, majd Szent-Györgyi professzor felfedezéseiről írt ismertetésemre tette meg megjegyzéseit.

Részletesen, minden pontra kiterjeszkedve, plasztikusan és vígáosan beszélt és én boldognak éreztem magam, hogy Szent-Györgyi professzortól ilyen közvetlen módon tudhatom meg mindazt, amit tett és alkotott.

A percek repültek és talán egy óra múlva kéziratomnak ahhoz a passzusához jutottunk el, ahol azt a kérdést vetem fel, hogy „Mi volt Szent-Györgyi professzor sikerének a titka?” Ekkor lépett be ismét a szobába a méltóságos asszony és megkérdezte, hogy hol tartunk?

— Már a vége felé járunk — felelte a

professzor —, már a filozófiánál tartunk.

Pedig még csak ezután következett emlékezetes beszélgetésünk az a része, amely arra indított, hogy e nem interjú-nak indult beszélgetést könyvemön kívül a B. H. olvasói számára is megírjam, mert oly hű tükrét adja egy magyar zseni pályafutásának, hogy veszteséget jelent mindenki számára, aki nem vesz róla tudomást.

Ahol családi hagyomány a kutatás

— Hogy mi a siker titka? Túlságosan komplex kérdés. Először is nálunk három generáción keresztül szinte családi hagyomány a tudományos kutatás. Apámat csak a föld érdekelte és ha anyám is ilyen lett volna, akkor én is biztosan gazdálkodó lettem volna. Az anyám azonban Lenhossék leány volt, aki magával hozta az intellektuális tradíciót. Együtt laktunk anyai nagyanyámmal, Lenhossék József professzor özvegyével és nagybátyám, Lenhossék Mihály professzor mindennapos vendég volt nálunk. És nyaranta a nőgrádi birtokon, amíg a vendégek kártyáztak vagy a gazdaságról beszélgettek, addig „Misi bácsi” naphosszat Ramon Y Cajal vasos monografiáját böngészte. A fejlődő fiatal gyermekre az ilyen végtelenül mély benyomást gyakorol, amelynek hatása egy életre szól.

Ezek után szinte természetes, hogy már medikus korában Lenhossék professzor anatómiai intézetében forgolódik és harmadéves medikus korában már meg is jelenik első tudományos dolgozata és szép visszhangra is talál.

Trópusi tervek

De az anatómia nem elégítette ki, a pozsonyi egyetemen tanársegéd lesz Mansfeld professzor mellett, majd az egyetem kiűzetése után külföldre megy és végül is Hamburgban állapodik meg azzal a céllal, hogy kitanulja a trópusi betegségeket. Az volt a szándéka, hogy valamilyen gyarmatországban fog betelepülni. Már megvásárolta trópusi ruháját és sisakját is, amikor egy tudományos előadáson megismerkedik egy holland egyetemi tanárral és a holland tudós az első benyomás hatására alatt meghívta Szent-Györgyit intézetébe. Két év múlva újra felmerül a trópusi terv és Szent-Györgyi, hogy az előírt vizsgákat letegye, Groningenbe megy. Az ottani élettani intézetben azonban bizonyos érdekes állatkísérletek voltak éppen folyamatban, amelyeknek egyik fő érdekessége volt, hogy a szükséges műtétet senki sem tudta elvégezni. Szent-Györgyi megpróbálta és a műtét sikerült.

Ezzel aztán végleg kútba esik a trópusi terv, mert Szent-Györgyit tanársegédnek nevezik ki és rövidesen elnyeri a magántanárságot.

A C vitamin

Groningenben találta meg Szent-Györgyi Albert azt az anyagot, amely egész további sorsát irányította és amelyről csak évek múlva derült ki, hogy tulajdonképpen a C-vitamin volt.

Közben megint válságos hónapok következtek, groningeni professzora meghal, tanársegédi kinevezése lejár és teljes bizonytalanságban él, hogy mi lesz vele, feleségével és kislányával új út után. Ekkor kapja az értesítést, hogy elnyerte a Rockefeller ösztöndíjat, amelynek segítségével Angliába kerül és Cambridgeben igyekeznek megfejteni a rejtélyes anyagot. Nem sikerül teljesen, mert csak igen keveset képes beöle előállítani. Amerikába megy, ahol már 25 gramm anyag lesz fáradozása jutalma. Viszi vissza „zsákmanóval” Angliába és most már az angol vegyészek látnak neki a kemény dió feltörésének. Haworth birminghami vegyész, az idei kémiai Nobel-díj nyertese dolgozott a problémán legtöbbet és többek között éppen ezért is részesült a Nobel-díjban.

Nem kell kérdeznem semmit, Szent-Györgyi professzort szinte megrohanják

— Az agy és a gerincevelő megbetegedéseinek kezelésénél a régebbi terápia „Ferenc József” keserűvíz — korábban egy pohárral bevéve — a tápcsatorna posan kitisztítja, a további bélműködést segíti, a gyomoremésztést megjavítja, közözt anyagcserét eredményez. Ez meg orvosát.

volna a sok részletünkát elvégeztetve a rengeteg aprólékos analízist, hiszen hány borostyánkősav-mérést kellett csinálni! Intézetében családias a asszisztenseinek nemcsak szabad, kell számolniok ellenveleéseikről, ról. Angliában ő ezt így látta, a meg dolgozni — mint mondja —, volt a szerencséje”.

A kutatás szerelmesei

A kutató nem tudja biztosan, hova igyekszik. A kutatónak a fontos, ami kezért és kéz, az érdeklő. A sejtek égésére vonatkozó gálatait értékesebbé tette, a C vitamint, mert oxidációs munkáit ten új problémákat vet fel. A szinte nem az eredmény izgatja, maga a kutatás, az örök keresés, hatatlan belső szomjúság, amely teli még a reális élet iránti ötlekés is. Belső konstitúció kérdése a aki arra született, annak kutatnia, nie kell.

Igy és még sok másat mond len stílusában. Aztán könyvem új kiadásánál, az előkészületben levő előadásról és kiválaszt egy fényképetem számára.

Elköszönök és megköszönöm, ha tétjét áldozta fel számomra.

Közel két óráig tartott a beszélgetés, amelyről azzal az érzéssel távoztam, igazán nagy ember nyilatkozott a szemem, akiben oly végtelen sok a lelki és lelki tartalom, hogy még eddigi zéseimnél is többet várhatunk tőle a ben.

Kikísér az ajtóig és amint a t úton elindulok, utánam szól:

— Aztán vigyázzon hogy el ne szék, mert akkor ki írja meg a könyvet.

Kellner Dániel

Április 29-től május 9-ig tartják az 1938. évi Budapesti Nemzetközi Vásárt

1938. nagyszabású idegenforgalmi menysorozata mellett Magyarország legjelentősebb gazdasági, propagandai és idegenforgalmi eseménye a Budapesti Nemzetközi Vásár lesz, amelynek időpontja az április 29-től május 9-ig tartó időszak. A vásár az évi plakátját itt meg lehet látni. Turi Polgár István munkája. Horthy Miklós-híd világitótornyát, hídfejét mutatja be, mint a magyaros legújabb és jellegzetes látványt.

Elkészültek már a vásár tervrajzai is. Eddig már több külföldi és nagy belföldi vállalat jelentkezik a vásárra.

a B.H. a próbáiról és eredményeiről